

ga vsa potrebna zlata pravila, kako ravnamo in postopamo s sadjem, da nam pride v korist in kako ga predelamo, da pri njem ničesar ne zgubimo. — Ne samo za gospodinske šole, za vsakega sadjarja in vsake gospodinjice je knjiga nujno potrebna in nadvse koristna. Kdor se bo držal, navodil te knjige, bo dobro in z malim trudom porabil svoj sadni pridelek.

—k Breskev in marelica. Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Malokateri naših sadjarjev zna gojiti in pravilno ravnanje z breskvijo in marelico, ki rodita izmed vseh naših sadnih plemen najplemenitejši sad. Knjiga je vsled tega za naše sadjarje eminentne važnosti. Peča se v prvi vrsti z negovanjem in predelovanjem breskve, v drugi vrsti pa z vzgajanjem marelice. Obsega izredno zanimiva poglavja in je okrašena z 22 slikami in dvema barvenim priloga. — Knjigo priporočamo vsem, ki imajo priliko gojiti to zlahitno drevje, oziroma se zanimajo za sadjerejo.

Naša gospodarska organizacija.

—g Izredni občni zbor društva za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani sklicujem na zahtevo Učiteljskega društva za Kranjski šolski okraj na četrtek, dne 28. t. m., ob 17. uri v načelstvenno sobo Učiteljske tiskarne. Na dnevnem redu bo razgovor in sklepanje o predlogu imenovanja društva, ki se glasi: »Ker ni upati, da se v doglednem času zgradi primerno poslopje, se je zadovoljiti z nabavo lesenih paviljonov, kakršne je država nabavila akademski mladini v Zagrebu.« — Na mnogobrojno udeležbo vabi — predsednik.

—g Darila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani. 7% obveznice državnega investicijskega posojila (s kuponi od meseca septembra 1922): Janko Droč, učitelj v Lipovcih (Prekmurje, 1 à 100 Din; Olga Horvatova, učiteljica na Vrhniki, 1 à 100 Din; Viktor Mihelič, nadučitelj pri Dev. Mar. v Polju, 1 à 100 Din; Milan Volkov, učitelj v Ljubljani, 2 à 200 Din; Franjo Pečar, šolski voditelj v Ratečah pri Kranjski gori, 1 à 100 Din; (s kuponi od meseca marca 1923 dalje): Zdravko Mikuž, nadučitelj na Brezovici, 1 à 100 Din; (s kuponi od mes. marca 1922): Metod Požar, učitelj v Zalogu pri Ljubljani, 1 à 100 Din; Vladimir Požar, nadučitelj v Skaručni, 1 à 100 Din; skupaj 9 obveznic à 100 Din in prej izkazanih 40 obveznic à 100 Din = 4900 Din. Srčna hvala! Tovariši in tovarišice, ki hranite doma take obveznice, darujte jih »Učiteljskemu konviktu«!

—g Darilo. Avgust Minkuš, šolski voditelj v Bogojini (Prekmurje), je izpremenil že plačano vsoto brezobrestnega posojila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani v darilo. Iskrena hvala!

—g Za Neratov temelni kamen UD v Mariboru je darovalo učitelstvo pri Sv. Ani v Slov. goricah 20 Din. S tem so se odzvale vse šole Sv. Lenartskega okraja izveniši one pri Sv. Lenartu. Nomen — omen! Učit. društvo za Slovenjebistriški okraj 20 Din, zadnjič izkazanih 4642.25 Din, skupaj 4682.25 Din. Hvala!

—g Darila za UD v Mariboru: Obveznice 7% drž. posojila so nadalje darovali: Karbaš Fran, naduč. Slov. Bistrica 2 à 100 Din (s kuponi od marca 1923 dalje) 200 Din, Janžekovič Matko, učit. Slov. Bistrica, 2 à 100 Din (s kuponi od marca 1922 dalje) 200 Din, Kocjančič Karolina, učit. Št. Janž pri Dravogradu, 1 à 100 Din (s kuponi od sept. 1922 dalje) 100 Din, Lehen Zinka, učit. Črešnjevec, 1 à 100 Din (s kuponi od sept. 1922 dalje) 100 Din, Droč Janko, učit. Lipovci, Prekmurje 1 à 100 Din (s kuponi od sept. 1922 dalje) 100 Din, Dosle 45 obveznic à 100 Din = 4500 Din. Prekmurje se je odzvalo šole z dvema obveznicama. Ali je tam tako malo zanimanja za UD v Mariboru? Vzdrnite se tovariši! Na noge! — O priliki zborovanja učit. društva v Slov. Bistrici dne 14. 12. 1922 je nabral tov. blaginik UD 160.25 Din. Prisrčna hvala vsem darovalcem!

—g Darilo »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani in »Učiteljskemu domu« v Mariboru. »Učiteljska tiskarna« je odkupila od »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« pravkar izišlo Dimnikovo knjigo »Kralj Peter I. Osvoboditelj« za 50.000 K. Dogovorno s predsednikom »konvikta« tov. Ganglom, s predsednikom tiskarne tov. Bernotom in z avtorjem Jak. Dimnikom pripiše Učit. tisk. proti 5% obrestni 25.000 K »Učit. konviktu« v Ljubljani in 25.000 K pa »Učiteljskemu domu« v Mariboru. Pravilno, bi bilo da bi učitelstvo pridno segalo po knjigi, ki je bogat zaklad za patriotske praznike in šolsko uporabo. Tudi šole so naj naročajo za učit. in šolarske knjižnice po več izvodov. Cena 16 Din. Tej knjigi sledi knjiga Kralj Aleksander I.

—g Članarina in darila za učiteljski konvikt. Tov. Alojzij Keceli, šol. vodja v

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

—pov Seja širjega sosveta UJU pov. Ljubljana, dne 28. decembra 1922. Po sklepu seje ožjega sosveta UJU poverjeništvu Ljubljana se vrši v četrtek, dne 28. decembra 1922 v magistratni dvorani v Ljubljani seja širjega sosveta ob 8. zjutraj. — Posebnih vabil ne dobe predsedniki. Dnevni red je v zadnji številki.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ ODBOR »DRUŠTVA UČITELJEV IN ŠOLSKIH PRIJATELJEV ZA OKRAJ LJUBLJANSKE OKOLICE« ima sejo dne 27., dec. 1922 v zbornici šole na Ledini v Ljubljani ob 9. uri dop. Na dnevnem redu so volitve v viš. šol. svet, račun, članarina za prih. leto in druge društvene zadeve. Vabim torej k tej seji ne le odbornike nego vse člane, ki se ta dan po opravkih mude v Ljubljani. Več oči več vidi. — Janko Žirovnik.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBOROVALO v sredo dne 8. novembra 1922 v Dobu. Prisotnih je bilo 46 članov in članic.

Hospitacija. Ob 10. uri dopoldne je bila hospitacija v I. razredu pri tovarišu Jelo Janežiču. Tema: Memoriranje pesnice: »Kako bi bilo«. Po končani hospitaciji je otvoril tovariš predsednik zborovanje. Predvsem je izrazil tovarišu Božiču iz Mengša v imenu vseh sožalje k izgubi njegovega očeta, ki je preminul med počitnicami.

Nadalje je omenil tovariš predsednik, da je izšla nova knjiga za risanje, ki jo je sestavil tovariš Jančič. Priporočal jo je navzočemu učitelstvu in sklenilo se je, da si jo nabavi vsako šolsko vodstvo. Nato je prišla debata o hospitaciji, ki so se je udeležili tovariši Požar, Toman, Janežič in g. nadzornik Kante.

Predavanje. Kot druga točka dnevnega reda je bilo predavanje tovariša Cirila Petrovca iz Ljubljane: Protestantovska doba in njeno šolstvo v Sloveniji. Predavanju je učitelstvo sledilo z izrednim zanimanjem. Drugi del predavanja nam bo podal tovariš Petrovec na enem prihodnjih zborovanj.

Predlogi: Tovariš Anton Germek je predlagal sledeče: 1. Ker so za sedaj ljudske šole preskrajane z učnimi knjigami, se opozarjajo vsi oni činitelji, ki pišejo knjige, naj prenehajo za en čas s pisanjem novih učnih knjig.

Tovariš Šmajdek je stavil ta-le predlog: 2. V osnovne šole naj se vpeljejo enotne knjige in sicer:

Za I. razred: Vider: Moje prvo berilo; za II. razred: Gangl: II. čitanka; za III. razred: Černež: III. čitanka; za višje razrede Rape: IV. čitanka in Flere: V. čitanka.

Za računstvo: Črničec: Računica I., II., III., IV. in V. del.

Na višje organiziranih šolah: Brinarjeva slovnica I., II. in III. del.

Za ponavljalno šolo: IV. oziroma V. čitanka in Črničeva računica V. del.

Oba predloga sta se poslala UJU, poverjeništvu Ljubljana.

3. Okrajnemu šolskemu svetu se je sporočilo, da je društvo sklenilo, da bo praznovalo rojstni dan N. Vel. kralja Aleksandra, ki pade na nedeljo, v soboto 16. decembra 1922.

4. Tovariš Šmajdek je predlagal sledeče. Otroci, ki se poučujejo zasebno, naj se zglase vsakega pol leta pri dotični šoli, kjer so vsolani, k preizkušnji. Dotična šola, kjer so imenovani otroci vsolani, naj da tem otrokom vsakega pol leta šolsko naznanilo. Zadnji predlog se je odposlal okrajnemu šolskemu svetu v Kamnik.

5. Tovariš predsednik je priporočal, naj se vsak, ki bi imel rad kako pojasnilo v stanovskih

zadevah, obrne na odbor, ki mu bo stvar odgovoril, oziroma na zborovanje obravnaval.

6. Določilo se je, da se vrši občni zbor meseca februarja v Domžalah.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBOROVALO 9. novembra v Ptuj. Tov. predsednik je otvoril zborovanje s pozdravom desetim novim članom, ki jih je bodril k vztrajnemu delu za temelj države — našo mladino — in jih pozval naj vrše dolžnosti brez ozira na one, ki jim v tem nasprotuje.

Tov. Zelnir O. nam je podal zanimivo sliko naše blejske skupščine; zanimiva je bila tembolj, ker je poročal o osebnih višjih nepristranskem opazovalca. Poročilo je bilo prepleteno z lepimi pokrajinskimi opisi.

Tov. Mačen je poročal o skupščini v Sarajevu. Iz opisa so zrlj južni, čustev prekipelavoč bratje. Končal je: »Dolžnost naša je, da delamo na veličastni zgradbi UJU neumorno dalje. Da dovedemo v naše vrste vse učitelstvo; da se vsak čas in ob vsaki priliki brigamo za početje naših tovarišev ter jim sami kažemo in nudimo eno tovarištvo, ki naj ne bo samo na papirju ampak v stcu slehernega učitelja in učiteljice brez ozira na starost. Zavedajmo se tega vsi, osobito pa vi voditelji, katerim je podeljeno učitelstvo izročeno, ter čuvajmo nad tem, da nam naši mladi tovariši ne bodo obračali s strahom hrbita, temveč da se bodo z zaupanjem in spoštovanjem obračali do nas ter se nas oklenili. Tako bomo zadovolili delu programa naše organizacije UJU, kateri ni glavni namen le stanovski dobrobit, pač pa dobrobit celokupnega troednega naroda. Soglasno je bil sprejet sledeči:

Predlog. Učitelstvo ptujskega okraja, zbrano na zborovanju dne 9. novembra 1922., zahteva, da centralni odbor UJU v Beogradu ukrene, da se pretresa in sprejme novi šolski zakon že v tekoči parlamentarni seji.

Predčitali so se razni zlobni in zlobnoneumni članki v »Straži«. Naš odgovor: molk in delo!

Tovariši, tovarišice, ali ste že vsi videli knjigo

»Najnoveše risanje v li. šoli«? Ni mogoče! Drugače bi prodal pridni tovariš Jančič na zborovanju, ki ga je obiskalo 120 tov. vsaj 119 izvodov.

Poverjenika šolske matice prosita za poravnavo članarine: po pošti ali pa vsaj na prihodnjem zborovanju v decembru.

+ GORNJEGRADSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 4. novembra na Rečici. Predsednik V. Pulko pozdravi v obilnem številu navzoče člane, se jim zahvali za izvolitev učit. zastopnikom v okrajni šol. svet, častita tov. Korbanu na izpremembi naslova, našemu društvu zvestim tovarišem in tovarišici in marljivim sodelavcem Papstu in ge. soprog, Sotlarju, Zdošku, Rakovcu in Mavriču, ki so se izselili iz okraja želi na novih mestih obilo zadovoljnosti. Tovarišu Kocbeku, ki je 18 let vestno in s prav dobrimi uspehi zastopal učitelstvo v okrajnem šolskem svetu ter to častno mesto odložil, ker je stopil v pokoj, se predsednik s pritrevanjem navzočih iskreno zahvali.

Društvene zadeve. a) Zapisnik zadnjega zborovanja se odobri. b) Glede dela pri »Tovarnici učil« se zadeva spravi v red. c) Tov. Jos. Terček se zahvaljuje učitelstvu, ki ga je izvolilo namestnikom v okrajni šol. svet. Izjavlja pa, da je njegova častna funkcija iluzorična, če se ne sme udeležiti seje, ako je zastopnik učitelstva zadržan. Zato predlaga tov. Sotlar, naj se izposluje, da ima namestnik učiteljskega zastopnika iste pravice, kakor zastopnik sam, če se ta ne more udeležiti seje. Zato se naj odloči Viš. šol. sveta z dne 4. junija 1920, št. 6242 v tem smislu izpremeniti. Sprejeto. d) Ker se dosedanji društveni blaginik tov. Sotlar najbrž v kratkem preseli, zato položi račune, ki so v nallepšem redu; za namestnika je izvoljen tov. Jos. Korban.

Poročilo o II. pokraj. skupščini na Bledu je podal predsednik; navzoči ga odobrijo.

Podaval je tov. Sotlar o postanku in razvoju družabnega reda. Podavalec je bil za dobro delo lepo pohvaljen.

Razno. Tov. Ivo Jančič je poslal na ogled svoje risarsko delo, ki je zbudilo zanimanje in našlo naročnike. Tov. Zemljčič prečita v »Jutru« objavljen in komentiran članek »Navajanje ljudstva k vohunstvu in denunciranju učitelstva«, ki ga je rodil »Domoljub«. Zahrbnost propadajočega klerikalizma se je znalo učitelstvo do sedaj uspešno otresati; v bodoče bo se ga še boljše.

Iz seje višjega šolskega sveta za Slovenijo.

Dne 14. dec. 1922 je otvoril sejo predsednik dr. Bevk, ki je poročal o tekočih zadevah od zadnje seje.

Mala matura na srednjih šolah. Med drugim omeni malo maturo po dovršenem IV. razredu srednje šole v kateri smo v Učit. Tov. že zadnjič poročali. Minister prosvete je predpise, ki so veljali za to maturo v Srbiji, raztegnil na celo kraljevino.

Disciplinarni predpisi za Prekmurje. Predpisi o disciplinarnem postopanju proti učiteljem, ki so veljali za Kranjsko, se raztegnejo na Prekmurje.

Ravnatelj Voglar je stavil samostojni predlog za neko učiteljico, da bi dobila pokojnino.

Za meščanskošolsko učitelstvo je predložil sledeče zahteve. Učitelstvo zahteva: 1. enega zastopnika v višjem šolskem svetu, 2. isto učno obveznost kakor učitelji na trgovski šoli in na učiteljski in 3. izenačenje plač s temi učitelji. Razgovor je pokazal, da so te zahteve sedaj neizvedljive in se mora počakati novih šolskih zakonov. Opomba uredn.: Gotovi krogi meščanskošolskega učitelstva tu hotoma prezirajo svojega zastopnika meščanskošolskega učitelstva v viš. šol. svetu in vlaga svoje zahteve po drugem članu. Če je njim prav, nam bo tudi, smejši pa s tem le — sebe. Vse meščansko-šolsko učitelstvo se gotovo ne strinja z ostjo, ki jo je g. H. in še par dr. pripisujejo?

Poročilo o meščanskem šolstvu v Sloveniji je podal g. v. nadzor. dr. Poljanec in ga pri našamo na drugem mestu. Sklene se otvoriti meščansko šolo v Ormožu s prvim januarjem 1923, ako bodo do tedaj urejene vse formalnosti. Za zadevo sta se zlasti toplo zavzela v. Plavšek in Ribnikar.

Prireditve šolskih otrok. Predlog ravnatelja Lajovica, naj bi se § 79 dokončnega učnega reda deloma spremenil, se je odklonil. Ta paragraf določa, pod kakimi pogoji smejo učenci ljudskih in meščanskih šol prirejati predstave ali pri njih sodelovati. Potrebno je za to dovoljenje okrajnega šolskega sveta.

Imenovani so bili: za strokovnega učitelja na I. deški šoli v Ljubljani Anton Dragan; za nadučitelja v Novi cerkvi Rudolf Zupanek; v Špitaliču Alojzij Berce, v Stranichah pa Leon Dobnik. Učiteljska mesta so bila podeljena: v Šmarjeti Slavi Benedičičevi, v Svibnem Danici Habjanovi, v Krškem Mariji Vutkovič-Povhovi, v Št. Rupertu Mihaeli Karmen-Hvali, v Kostanjevici Ivanu Juršecu, pri Dev. Mar. v Polju Alojziju Kresalu, v Čatežu ob Savi Karlu Črničju, v Novi cerkvi Pavlu Zupanek-Kosančičevi, v Špitaliču Katarini Berce, roj. Plevnik, v Ločah Mariji Bezla. Za učiteljico ženskih ročnih del pri Sv. Tomažu in na Runcu je imenovana Marija Pleskar. — Sestavil se je ternopredlog za ravnateljsko mesto na kočevski gimnaziji in nekaj predlogov za stalno upokožitev.

Katehetske zadeve. Kanonik Nadrah in Vrabec sta govorila o raznih katehetskih zadevah.

Višji šol. nadzornik za srednje šole Wester poroča o svojih inspekcijah srednjih šol. Po referatu gg. Gangla in Gabrška se je vršila daljša razprava o številnih disciplinarnih slučajih ter o upravnih šolskih zadevah.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Železniške legitimacije je treba v svrhu vidiranja poslati na ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu in sicer najkasneje do 15. januarja 1923.

— V. F. — n. G.: Položnica je prišla pomotoma v Vaš list.

—lu J. L. v K.: »Ročni katalog« je izšel v Učiteljski tiskarni in ima poleg kataloga in kole-darja vse podatke glede službenih prejemkov vseh vrst učitelstva. Stane 10 Din. — »Šolski imenik« za Slovenijo izide sedaj nov — bo v »Tov.« objavljen — in bo vseboval vsa šolska oblastva in šolstvo ter učitelstvo od otroških vrteev do univerze, prav vse šole in zavode.

PO SKLEPU LISTA.

— Doklade uradništva. Kakor poročajo listi je ministrski svet sklenil dati uradništva 13. mesečno plačo. V kakem obsegu, še ni podrobnih poročil in tudi ni uradnega poročila o tem sklepu. Nekateri listi poročajo tudi o 30% povišku drag. doklad. — Finančni odbor še ni sklepal o vprašanju.

— Iz jesen. c. Vodstvi obeh osnovnih šol uprizorita v soboto zvečer, ob 20. uri, v šolski točevadnici ljudsko igro: »Na sveti večer«, katero je spisal tovariš Leo Pibovec. Vabimo. — ker je čisti dohodek namenjen za šolska učila.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Št. 614.

RAZPISUJEJO SE V STALNO NAMEŠČENJE UČIT. SLUŽBE:

1. Šolski okraj Celje okolica.
 1. Blagovna, pošta Št. Jurij juž. žel., dvorazredn., za učiteljico.
 2. Dobrna, 4razredn., za učitelja.
 3. Dramlje, 4razredn., za učitelja in učiteljico.
 4. Št. Jurij juž. žel., deška 5razredn., za učitelja.
 5. Kolobje, pošta Št. Jurij juž. žel., dvorazredn., za nadučitelja in učiteljico.
 6. Ljubečna, p. Celje, 5razredn., za učitelja in učiteljico oziroma učiteljici.
 7. Št. Lovrenc p. Prož., p. Štore, tri-razredn., za nadučitelja.
 8. Št. Pavel pri Preb., 6razredn. s posebn. razred. za oddaljene, za dva učitelja in učiteljico.
 9. Petrovče, 5razredn., za učitelja in učiteljico.
 10. Zg. Ponikva, p. Žalec, dvorazredn., za nadučitelja in učiteljico.
 11. Svetina, p. Štore, enorazredn., za učitelja-voditelja.
 12. Štore, 4razredn., krajni š. svet Teharie, za učitelja.

II. Šolski okraj Laško.

1. Dol, 5razredn., za učitelja ali učiteljico.
2. Henina, krajni š. svet Jurklošter, enorazredn., za učitelja-voditelja.
3. Hrašnik, deška 5razredn., z 2 vzporedn. za učitelja.
4. Sv. Jedert, p. Laško, dvorazredn., za nadučitelja.
5. Jurklošter, tri-razredn., za učitelja ali učiteljico.
6. Sv. Katarina, krajni š. svet Trbovlje, dvorazredn., za učiteljico.
7. Laško, 6razredn. z 2 vzporedn., za učiteljico.
8. Št. Lenart, p. Laško, tri-razredn., za nadučitelja in učitelja ali učiteljico.
9. Sv. Miklavž, p. Laško, enorazredn., za učitelja-voditelja.
10. Sv. Marijeta, p. Rimske toplice, dvorazredn., za učiteljico.
11. Trbovlje-Vode, deška 5razredn., za 3 učitelje.

III. Šolski okraj Vransko.

1. Braslovče, 6razredn., za učitelja.
2. Polzela, 6razredn., za učiteljico.
3. Vransko, 6razredn., za učitelja.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti službenim potom dotičnim krajn. šolsk. svetom

do 31. januarja 1923.

Predsednik: Dr. Žužek, s. r.

Štev. 1638—1639/P 1.

RAZPIS NADUČITELJSKIH SLUŽB.

V smislu odloka višjega šolskega sveta št. 15489 od 16. 11. 1922. se razpisuje s tem v stalno namešitev naslednji nadučiteljski službi:

1. Sv. Barbara v Haložah, sedem-razredna osnovna šola z eno vzporednico.
2. Cirkovce, šest-razredna osnovna šola.

Z obema službama je združeno prosto uradno stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje je prednisanim potom vlagati pri označenih krajnih šolskih svetih

do 14. januarja 1923.

Okrajni šolski svet ptujski.

Predsednik: Dr. Pirkmaier, m. p.